

Επιμονή στην προσευχή

[Ορθοδοξία](#) / [Πνευματική ζωή](#)

[Δρ Χαραλάμπης Μ. Μπούσιας, Μέγας Υμνογράφος της των Αλεξανδρέων Εκκλησίας](#)

Για να διανοιγούν οι οφθαλμοί μας και να δούμε «τι εστιν ευάρεστον τω Κυρίω» (Εφε. ε΄ 10) πρέπει να μας επισκεφθεί η Θεία Χάρις. Και πως αυτή μας επισκέπτεται; Μόνο με επίμονη και θερμή προσευχή και μάλιστα βγαλμένη από καθαρή καρδιά που αψηφά τις αντιδράσεις και τα εμπόδια του κόσμου. Για το τι είναι ευάρεστο στον Κύριο δεν χρειάζεται να επιχειρηματολογήσουμε, γιατί το ευάρεστο σε Αυτόν συνιστά την πιο μεγάλη ευεργεσία για όλους μας, αφού μας θέτει στην φυσιολογική και κανονική πορεία της ζωής μας. Ο εν Χριστώ φανερωθείς Θεός ως Δημιουργός και Πατέρας μας είναι Αυτός που πράγματι γνωρίζει και θέλει το συμφέρον μας, το εκτεινόμενο και πέραν της αμεσότητας του κόσμου τούτου, στην αιωνιότητα. Τυχόν παρέκκλιση από το θέλημά Του όχι μόνο δεν του είναι ευάρεστη, αλλά και μας οδηγεί σε ατραπούς δύσβατες, που το μόνο που προσφέρουν είναι σκοτάδι, ταλαιπωρία και υποδούλωση στα πάθη μας με την επενέργεια του ανθρωποκτόνου διαβόλου.

Γνωρίζει ο Θεός, όπως είπαμε, πιο είναι το συμφέρον μας και πιά αιτήματα είμαστε

έτοιμοι να του απευθύνουμε. Όμως, κάτι περιμένει από εμάς. Μας έχει αφήσει ελεύθερους και περιμένει το αίτημά μας. Χωρίς αυτό δεν επεμβαίνει, δεν μας το ικανοποιεί, πόσο μάλλον δεν μας το ικανοποιεί, όπως θέλουμε, αμέσως. Όσο περισσότερο επιμένουμε και όσο με πίστη ακράδαντη του το απευθύνουμε, όπως τα παιδιά στον πατέρα τους, τόσο πιο γρήγορα θα μας το ικανοποιήσει.

Ένας ωραίος διαλογος μεταξύ ενός προσυνητού και του Οσίου Παισίου πιστοποιεί του λόγου μας το αληθές:

Ερώτηση:

- Γέροντα, μερικές φορές, όταν παρακαλώ τον Θεό να γίνει κάτι και δεν γίνεται, αναρωτιέμαι: «Άραγε ο Θεός ακούει την προσευχή μου;».

Απάντηση:

- Το «άραγε» σημαίνει ότι αμφιβάλλεις για την αγάπη του Θεού, κι έτσι ακυρώνεις την αίτησή σου την ίδια στιγμή που την καταθέτεις, οπότε χάνεις και την σειρά προτεραιότητας.

Ερώτηση:

- Όταν ζητώ, Γέροντα, κάτι από τον Θεό και δεν μου το δίνει αμέσως, να επιμένω;

Απάντηση:

-Ναί, να επιμένεις. Βλέπεις, και όταν πάμε σε μια υπηρεσία και απευθυνόμαστε σε κάποιο αρμόδιο πρόσωπο, για να μας βοηθήσει σε μια υπόθεση, μερικές φορές επιμένουμε, για να μας εξυπηρετήσει.

«Σε παρακαλώ, λέμε, κάνε μου αυτήν την χάρη. Δεν θα φύγω, αν δεν με εξυπηρετήσεις». Έτσι, και στην προσευχή χρειάζεται να επιμένουμε, όπως επέμενε η Χαναναία στον Χριστό η χήρα στον άδικο κριτή και ο τυφλός της σημερινής ευαγγελικής περικοπής στον διερχόμενο Ιησού.

Συνεχίζει ο προσκυνητής:

- Όταν όμως, Γέροντα, περνά καιρός και δεν παίρνω απάντηση, στενοχωριέμαι. Γέροντας:

- Όταν ζητάμε κάτι στην προσευχή μας, πρέπει να περιμένουμε με υπομονή. Μια φορά είχε πρησθεί το μάτι μου και πονούσε. Πήγα τρεις φορές στην εικόνα της Παναγίας και την παρακάλεσα να το κάνει καλά, για να μπορώ τις νύχτες να διαβάζω το Ψαλτήρι. Πήρα και λίγο λαδάκι από το καντήλι Της και άλειψα το μάτι, όμως δεν θεραπεύθηκε. Σε λίγες ημέρες άρχισε να χειροτερεύει η κατάσταση· το μάτι πονούσε πολύ και πρηζόταν. Πέρασαν δεκαπέντε ημέρες.

Τότε πήγα πάλι με πολλή συστολή στην εικόνα της Παναγίας και είπα: «Παναγία μου, να με συγχωρείς· πάλι θα Σε ενοχλήσω».

Πήρα ξανά λίγο λαδάκι από το καντήλι και, μόλις το ακούμπησα στο μάτι, αυτό έγινε αμέσως καλά. Μήπως δεν μπορούσε η Παναγία από την πρώτη ημέρα να μου κάνει καλά το μάτι;

Κάτι όμως έβλεπε και με άφησε να ταλαιπωρούμαι. Κι εσύ να παρακαλās ταπεινά και να περιμένεις με υπομονή. Η προσευχή που γίνεται με πίστη, πόνο, επιμονή και υπομονή, εφόσον αυτό που ζητάμε είναι για το καλό μας, εισακούεται.

Ας προσέξουμε και την εξής λεπτομέρεια. Όταν κάποιος προσεύχεται χωρίς προσοχή και προσήλωση στην προσευχή, ουσιαστικά δεν προσεύχεται, αλλά βαττολογεί, και σε αυτήν την περίπτωση ισχύουν τα λόγια που είπε ο Θεός, όπως διαβάζουμε στο βιβλίο του Προφήτου Ησαΐα: «Ο λαός ούτος τω στόματι και τοις χείλεσι με τιμά, η δε καρδιά αυτού πόρρω απέχει απ' εμού» (Ησ. κθ' 13). Για να μην απέχει η καρδιά μας μακριά από τον Θεό, πρέπει να υπάρχει η πεποίθηση στην αγαθότητά Του και η πίστη και η ελπίδα στις επαγγελίες Του, αρετές, οι οποίες συνδέονται στενότερα με την γνήσια προσευχή, κατά την οποία οφείλουμε να ζητάμε τα δίκαια αιτήματά μας. Συνεπώς, ο προσευχόμενος οφείλει να αιτείται «εν πίστει διακρινόμενος». Γιατί εκείνος ο οποίος προσεύχεται με δυσπιστία προσβάλλει τον Θεό και δεν πρέπει να ελπίζει ότι θα εισακουσθεί. Όταν, λοιπόν, προσευχόμαστε όπως πρέπει «εν τω ονόματι του Ιησού» (Ιωάν. ιστ' 23), δηλαδή, έχουμε απόλυτη εμπιστοσύνη στην λυτρωτική αγάπη του Χριστού, έχουμε ζωντανή και θερμή πίστη ότι ο Θεός θα μας δώσει ο,τι χρειάζεται για την υπηρεσία μας και για την δική μας ωφέλεια.

Πολλές φορές προβληματίζομαι, αδελφοί μου, γιατί στον Εσπερινό, στον πρώτο ψαλμό μετά τον προοιμιακό, παρακαλούμε εμφατικά επτά φορές τον Κύριο για το ίδιο αίτημα, για να ακούσει την προσευχή μας; Γιατί του λέμε: «Κύριε, εκέκραξα προς Σε, εισάκουσόν μου, εισάκουσόν μου, Κύριε, Κύριε, εκέκραξα προς Σε, εισάκουσόν μου, πρόσχες τη φωνή της δεήσεώς μου, εν τω κεκραγέναι με προς Σε, εισάκουσόν μου, Κύριε»! Δεν αρκούσε μία η δύο φορές. Αυτήν την επιμονή στην προσευχή ζητά ο Κύριος, για να σπεύσει να ακούσει το αίτημά μας. Και όταν η

προσευχή μας γίνεται εν μέσω εμποδίων, εν μέσω πολλών αντιδράσεων τόσο πιο γρήγορα ο Κύριος την καταγράφει στα αιτήματα του ουρανού και η Θεία Χάρις μας επισκέπτεται.

Ας ακούσουμε την σημερινή ευαγγελική περικοπή.

Κόσμος πολύς ακολουθούσε τον Κύριο που ήδη πλησίαζε στην Ιεριχώ. Καθώς προχωρούσε και τα πλήθη συνωστίζονταν γύρω Του, ένας τυφλός ζητιάνος, που καθόταν στην άκρη του δρόμου, άκουσε τον θόρυβο, ρώτησε τι συμβαίνει και όταν έμαθε, ότι θα περνούσε από εκεί ο Χριστός, άρχισε να φωνάζει δυνατά:

-Ιησού, υιέ Δαβίδ, σπλαχνίσου με, ελέησέ με!

Τότε αυτοί που προπορεύονταν, «επετίμων αυτώ ίνα σιωπήση»· με τόνο αυστηρό του έλεγαν να σιωπάσει, γιατί νόμιζαν ότι οι φωνές του θα ενοχλούσαν τον Κύριο.

Οι άνθρωποι αυτοί, οι οποίοι μάλιστα δεν ήταν εχθροί του Χριστού αλλά ακόλουθοί Του, από λανθασμένη εκτίμηση των πραγμάτων στέκονταν εμπόδιο στο να γνωρίσει μια ψυχή το φως του Χριστού. Σε άλλη παρόμοια περίπτωση οι μαθητές του Χριστού είχαν εμποδίσει αυτούς που Του έφερναν τα παιδιά, για να τα ευλογήσει, επειδή νόμιζαν ότι δεν ήταν σωστό να Τον απασχολούν με μικρά παιδιά. Όμως, ο Κύριος τους υπέδειξε να μην τα εμποδίσουν λέγοντας: «Άφετε τα παιδιά και μη κωλύετε αυτά ελθείν προς με» (Ματθ. ιθ' 14).

[page_end]

Αλλοίμονο, αδελφοί μου, αν εμείς οι χριστιανοί στεκόμαστε εμπόδιο στους ανθρώπους που θέλουν να πλησιάσουν και να γνωρίσουν τον Χριστό. Εμείς οφείλουμε να φροντίζουμε να διευκολύνουμε τους άλλους, να πλησιάσουν στον Χριστό μας, την ελπίδα και το στήριγμα του κόσμου. Οφείλουμε να τους διευκολύνουμε με την καλωσύνη μας, την προσήνιά μας, την αγάπη μας, το ταπεινό μας φρόνημα, αρετές που ελκύουν στον Κύριο.

Ωστόσο ο φτωχός και περιφρονημένος από τους ανθρώπους τυφλός δεν απογοητεύθηκε. Οι υποδείξεις του να σταματήσει να φωνάζει δεν τον άγγιξαν. Παρά τις αντιδράσεις του εκείνος επέμενε να ζητά βοήθεια από τον Κύριο και μάλιστα με πολύ μεγαλύτερη δύναμη, με ανείπωτη επιμονή, αυτήν που Εκείνος βράβευσε και εισάκουσε το αίτημά του, αφού «Πολλώ μάλλον έκραζεν· υιέ Δαυίδ, ελέησόν με».

Η προσευχή μας θέλει επιμονή και υπομονή. Εφόσον γνωρίζουμε ότι αυτό που ζητούμε από τον Θεό δεν είναι αντίθετο με το θέλημά Του, γνωρίζουμε «τι εστιν

ευάρεστον τω Κυρίω» , οφείλουμε να συνεχίσουμε να προσευχόμαστε με θερμή και ακατάβλητη πίστη. Με την βεβαιότητα ότι το αίτημά μας θα εκπληρωθεί, έστω έμεσα.

Χαρακτηριστικό παράδειγμα επιμονής στην προσευχή είναι αυτό της αγίας Μόνικας, η οποία είχε πικραθεί πολύ από το παραστράτημα του υιού της Αυγουστίνου. Εκείνος νέος στην ηλικία είχε παρασυρθεί στην αθεία και την αμαρτωλή ζωή και είχε απομακρυνθεί από την Εκκλησία. Η πιστή μητέρα πονούσε για το τραγικό του ολίσθημα, αλλά δεν έπαψε να ελπίζει. Δεκαεπτά ολόκληρα χρόνια έκανε προσευχή με πίστη και αγία επιμονή και τελικά το θαύμα έγινε. Ο επαναστάτης νέος μετανόησε ειλικρινά, αφιέρωσε την ζωή του στην διακονία της Εκκλησίας και τελικά αναδείχθηκε άγιος, ο άγιος Αυγουστίνος, επίσκοπος Ιπώνος. Αυτή είναι η δύναμη της προσευχής που γίνεται με ανυποχώρητη επιμονή και υπομονή.

Και ο τυφλός του σημερινού Ευαγγελίου ανταμείφθηκε για την επιμονή του. Ο Κύριος Ιησούς διέκοψε την πορεία Του, είπε να τον φέρουν κοντά Του και τον ρώτησε με σπλαχνικό βλέμμα:

«Τι σοι θέλεις ποιήσω;» (Λουκ, ιη´ 41). Τι θέλεις να κάνω για σένα;

Έβλεπε ο Κύριος ότι ήταν τυφλός και σαφώς γνώριζε το αίτημά του. Περίμενε, όμως, να του το ζητήσει αυτός.

Ο τυφλός ανέσυρε όλη την δύναμη της ψυχής του και ζήτησε την βοήθεια του

Ιησού. Οι βγαλμένες με πόνο καρδιάς λέξεις του ήταν ικανές να αγγίξουν τον φιλόανθρωπο Κύριο. Ο Πλάστης σπλαγχνίσθηκε το πλάσμα του. Παραμέρισε τα πλήθη, τα οποία ο ευαγγελιστής Λουκάς επονομάζει όχλο, αυτά που συνήθως μας εμποδίζουν να πλησιάσουμε τον Σωτήρα μας. Ο όχλος είναι η κοινωνία, για την οποία σήμερα λέμε ότι παίζει καθοριστικό ρόλο στην προσπάθεια του ανθρώπου να πλησιάσει το θείον. Μάλιστα απεκδυόμενοι προσωπικές ευθύνες λέμε για τους άλλους και ιδίως για τους νέους μας: Τον παρέσυρε η κοινωνία. Μα κοινωνία είμαστε όλοι εμείς. Αν ο καθένας μας κατέβαλε την δική του προσπάθεια και η διαπροσωπική μας σχέση με τον Θεό ήταν άριστη, δεν θα ρίχναμε τον λίθο του αναθέματος στην κοινωνία, στον όχλο του Ευαγγελίου.

Ο Χριστός μας έδειξε για μια ακόμη φορά πόσο πανευίλατος είναι. Το ερώτημά του : «Τι θέλεις να κάνω για σένα;» δείχνει πόση ευσπλαχνία, πόση αγάπη, πόσο μεγαλείο ψυχής κρύβει και φανερώνεται από τα άδολα χείλη του Κυρίου μας. Σκύβει στον περιφρονημένο τυφλό, τον «ενοχλητικό» κατά τους άλλους, και τον ακούει να του λέει: «Θέλω να δω, Κύριε»! Και ο Φωτοδότης Ιησούς αμέσως του χαρίζει το φως της ζωής, το φως της χαράς. Η θεική προσταγή ήρθε. Το θαύμα έγινε.

«Ανάβλεψον· η πίστις σου σέσωκέ σε». Απόκτησε το φως σου, του είπε! Η πίστη που έχεις ότι είμαι ο απόγονος του Δαβίδ και ότι έχω την δύναμη να σου δώσω την υγεία των ματιών σου, σε έσωσε από την αθεράπευτη τύφλωσή σου.

Η προσευχή μας, αδελφοί μου, όταν είναι καρδιακή και δεν γίνεται μόνο διά των χειλέων είναι αληθινή προσευχή. Ιδιαίτερα βοηθητικό στο να διατηρείται η προσοχή στην διάρκεια της προσευχής είναι η εξαιρετικά αργή προφορά των λέξεων της προσευχής. Ας προφέρονται τα λόγια χωρίς βία, έτσι ώστε ο νούς να μπορεί να μείνει κλεισμένος στα λόγια της προσευχής και να μην ξεγλιστράει από το νόημα καμιά λέξη. Ας λέγονται οι λέξεις με δυνατή φωνή, όταν η προσευχή γίνεται κατά μόνας. Αυτό βοηθά στο να διατηρείται η προσοχή. Αυτό μας διδάσκει και ο τυφλός με το βροντώδες: «Υιε Δαβίδ, ελέησόν με».

Σήμερα, αδελφοί μου, τελούμε και το μνημόσυνο του Γέροντος της επίμονης προσευχής, του Γέροντος της ανιοτελούς προσφοράς και αγάπης, του Γέροντος Γαβριήλ. Ο Γέροντας Γαβριήλ επέμενε στην προσευχή, όχι για προσωπικά του αιτήματα, αλλά για τα αιτήματα των πνευματικών του παιδιών και όλων «των εντειλαμένων αυτώ εύσχεσθε υπέρ αυτών». Και η επιμονή του αυτή έφερε τα αίσια αποτελέσματα. Όλοι μας καταφεύγαμε στις προσευχές του γνωρίζοντας τις

άριστες σχέσεις που είχε με τον Κύριό μας και το ταπεινό του φρόνημα, το οποίο ανέβαζε τις προσευχές του στον ουρανό. Μας το λέει άλλωστε και ο σοφός Σειραχίδης: «Προσευχή ταπενού νεφέλας διήλθε» (Σειράχ 35:17). Έφθανε στον ουρανό η επίμονη προσεχή του Γέροντα και εισακούόταν από τον Κύριο, ο οποίος μας το τόνισε με το στόμα του Αγίου Ιακώβου του Αδελφοθέου: «Πολύ ισχύει δέησις δικαίου ενεργουμένη» (Ιακ. ε΄ 16). Μας τόνιζε ο Γέροντας· «Αιτείτε και δοθήσεται υμίν, ζητείτε και ευρίσετε, κρούετε και ανοιγήσεται ημίν» (Μστθ. ζ΄ 7). Δεν μένει, μας έλεγε, απαθής ο Κύριος στις προσευχές μας. Χρειάζεται, όμως, επιμονή και υπομονή. Επιμονή στο αίτημα και υπομονή στην απόκριση του ουρανού. Και να σκεφτόμαστε: Είμαστε καθαροί όταν προσευχόμαστε; Μήπως όταν ο ήλιος δύει μας βρίσκει σε παροργισμό; Ζητούμε το καλό του άλλου πάνω από το δικό μας συμφέρον; Παρά το σύγχρονο ρεύμα του κόσμου, το ρεύμα της ραστώνης, καλοπέρασης και εφησυχασμού ο Γέροντας δεν το έβαζε κατω. Η πίστη του με την ομολογία του Χριστού μας ως «Υιού Δαβίδ, όπως του τυφλού και το αίτημα «ελέησόν με» με παρρησία και επιμονή έφερνε το ποθητό αποτέλεσμα. Γι αυτό όλοι λέγαμε: «Ο Γέροντας έχει δυνατή προσευχή» και εισακούεται. Αυτό, λοιπόν, που βλέπαμε στον Γέροντα, αυτό που μας δίδαξε, αυτό που μας προβάλλει η σημερινή ευαγγελική περικοπή του τυφλού ας γίνει βιώμά μας. Με επιμονή στην προσευχή και αντίθετα στο ρεύμα του κόσμου, θα ακούσουμε την ευλογημένη φωνή του Κυρίου μας: «Τι σοι θέλεις ποιήσω;» και να είμαστε βέβαιοι ότι Εκείνος θα σκύψει επάνω μας και θα μας ανοίξει τους οφθαλμούς της καρδιάς, για να βλέπουμε, «τι το ευάρεστον Αυτώ» και να απολαμβάνουμε την εκπλήρωση των δικαίων αιτημάτων μας.

<http://bit.ly/2PoalW4>